

[Rasmussen (Gylling).]

stilling giver bestemmelsen gyldighed for $\frac{1}{2}$ år, så vil vi gerne i det kommende udvalg drøfte betimeligheden af at ændre tidsrummet som af nationalbanken foreslået.

Man har under forhandlingerne omtalt de penge, der er indgået på statskonti i nationalbanken som betaling for Marshallhjælpen, og rejst det spørgsmål, om de nu skal anvendes til det ene eller det andet formål. Jeg mener, at det her skal være både og. Det har vel også været forudsætningen. Man kan heller ikke ensidigt mene, at fordi en pengemængde sættes i cirkulation de rigtige steder, betyder det en inflationsfare, tværtimod skulle det gerne, forudsat at anvendelsen er fornuftig og rimelig, betyde nye indtjeningsmuligheder og dermed fremme økonomien for den enkelte og for samfundet. Men det er naturligvis et meget omfattende spørgsmål, og det kan der måske være nogen rimelighed i at drøfte i det kommende udvalg.

Jeg vil gerne benytte lejligheden til at fremsætte en enkelt bemærkning angående obligationernes kursfald. Det er jo et ret betydeligt fald, som har fundet sted i den senere tid, og det betyder også navnlig for bankerne og sparekasserne ret store tab, når den kassebeholdning, man råder over, netop for en stor del er anbragt i obligationer, som næsten blev den påtvunget på et vist tidspunkt og nu skal realiseres til betydeligt lavere kurser end under normale forhold. Det gælder også byggeriet. Disse obligationer, der omsættes til en lavere kurs, betyder en fordyrelse af byggeriet. De er ikke realisable i samme forstand som tidligere, når man ikke kan belåne dem. Det har tidligere været sådan, at en obligationsmasse kunne belånes. Hvis man skulle bruge 2 mill. kr., henvendte man sig til nationalbanken og fremlagde obligationer til 3 mill. kr., og så kunne man almindeligvis låne de 2 mill. kr., men det lader sig ikke gøre for tiden. Jeg henvender mig derfor til den højtærede minister angående dette forhold. Nationalbankdirektør Bramsnæs udtalte ved provinsbankernes årsmøde i maj 1948, at bankernes frigjorte midler, der var anbragt i obligationer, ikke kunne blive belånt i nationalbanken. Det har haft sin store betydning for kursernes stilling. Jeg kan benytte lejligheden til at spørge den højtærede handelsminister, om ikke også dette forhold kan blive nærmere drøftet i udvalget. Den højtærede handelsminister er jo kgl. bankkommissær, og måske kunne de oplysninger, han som sådan er i besiddelse af, tilflyde udvalget.

Jeg skal med disse bemærkninger anbefale lovforslagene til hurtig og velvillig behandling og vedtagelse.

Funck Jensen: De foreliggende lovforslag sammenholdt med de som bilag til forslagene trykte skrivelser fra nationalbanken viser tydeligt, hvor uholdbar situationen kan blive for landets pengevæsen, når pengepolitikens formål ikke er klart præciseret og ansvaret ikke lagt det ene sted, det bør ligge, nemlig hos den seddeludstedende bank. I den foreliggende aktuelle situation fremgår det såvel af nationalbankens skrivelse af 26. november til den højtærede handelsminister som af slutningen af den højtærede handelsministers forelæggelsestale, at begge parter, både den højtærede handelsminister og nationalbanken, ønsker, at rigsdagen skal tage ansvaret for følgerne af pengepolitikken fremover, men dette er ikke særlig rimeligt, og det er aldeles uholdbart for folkestyret, at rigsdagen skal til at være dommer mellem de uenige parter i en sag, der angår et pengeteknisk problem, som rigsdagens medlemmers store flertal, det flertal, der ved sin stemmeafgivning kommer til at afgøre sagen, ikke kan være sagkyndigt i. Hvad enhver rigsdag på ethvert tidspunkt vil være kompetent til at afgøre, er formålet med pengepolitikken, men midlerne til formålets opfyldelse og ansvaret for opfyldelsen burde alene ligge hos den seddeludstedende bank. At nationalbanken overvejende i sine betragtninger tager hensyn til såvidt muligt at opnå en vis stabilitet i prisniveauet, er der ingen grund til at betvivle, og at den af banken foreslåede i sammenligning med regeringsforslaget forsigtigere fremgangsmåde under de givne omstændigheder er rigtig, er der noget, der tyder på, hvis banken da ikke tager fejl, når den giver udtryk for, at den langsommere frigivelse af kassebindingerne vil virke bremsende på de private bankers udlånspolitik.

Det kunne jo også tænkes, at en selv nok så lille lettelse i øjeblikket af kassebindingerne rent psykologisk virker — omend i modsat retning —, ligesom dengang man i 20erne ville gøre kronen ærlig lidt efter lidt. Udviklingen tog dengang en fart, der ikke lod sig bremse. Det kan også tænkes, at selv en nok så lille lettelse i kassebindingerne sætter en udvikling i gang, der ikke lader sig standse. De praktiske følger af nationalbankens større forsigtighed i forhold til regeringens forslag er måske derfor kun tilsyneladende. Skulle der være overensstemmelse mellem det formål, som nationalbanken utvivlsomt ønsker